

Intervention in The Historical Texture of Gorgan City Via Identifying and Enjoying Local Architectural Patterns

Atieh Arab Balajelini^{1*}, Iman tazikeh lamaski²
Islamic Azad University of Gonbad Kavoos, a.arab1986@chmail.ir
Islamic Azad University of Gonbad Kavoos, imantazikeh@yahoo.com

Abstract

In architectural literatures, different words can be seen to describe the ways of human life that have been risen from traditional texture, but less apparent now. Indigenous architecture at every point in history is applied, although, they have been suffered historically transformative events, but they have maintained their special identity. Since indigenous architectures are regarded as a valid certification from people of a territory, they represent their custom, morality and emotion, attitude and belief, interest and art. Nowadays, modern technologic facilities and outcomes of industrialized life have influential impact in deformation process of producing past architecture, so that two periods have been interrupted from each other that they are very difficult to merge. It is proper that past, present and future times are integrated together and created a continuous mix like life. Old and historical textures are considered as initial core of cities and regarded as the document of history, culture, architectural knowledge and indigenous city – building of a nation or a city and as social skeleton of any tribe and nation embodying elegance, daintiness and creative spirit of people that have created them over the years in terms of tradition, culture and their livelihood manner. But, lack of attention to old textures and indigenous architectures in cities has led to destroy part of cultural certificate of the city. New design should be able to establish gradually a like between the values of past, present and future, not just it remains in level of initial frontage, apparent imitation and limited service delivery. In this context, informed public participation and proper guidelines for shaping cities can play significant role for surviving the values that we observe in vernacular architecture in the past. Then conscious intervention in urban spaces avoids erosion and blindly contemporary structures. Gorgan's historical texture has a history of 6000 years. Indigenous architecture principles are clearly visible. The texture that represents the identity of Gorgan city is faced with destructions because of some incuriosity. Considering the importance of texture and made plans to preserve and restore it, some new measures have been taken to repair and improve the texture. Main goal of the research is to study analytical descriptively about historical texture of Gorgan city, to recognize patters of indigenous architectures and to applying it for native designs representing identity of historical architecture of Gorgan city.

Keywords: native architecture, identity, culture, historical texture of Gorgan, patterns of native architecture

مداخله در بافت تاریخی گرگان با شناسایی و بهره‌گیری از الگوهای معماری بومی منطقه

عطیه عرب بالاجلینی^{۱*}، ایمان تازیکه لمسکی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبد کاووس، (a.arab1986@chmail.ir)

۲- دکتری معماری عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبد کاووس، (imantazikeh@yahoo.com)

چکیده

در ادبیات معماری، واژه‌های متفاوتی در جهت بیان شیوه‌هایی از زندگی انسان مشاهده می‌شود که از بستر سنتی برخاسته‌اند و امروزه کمتر به چشم می‌خورند. معماری بومی در هر مقطعی از تاریخ، کاربردی است و با آنکه در طول تاریخ دستخوش پدیده‌های دگرگون کننده بوده، توانسته هویت ویژه‌ی خود را حفظ کند و از آنجا که شناسنامه معتبری از مردم یک سرزمین به شمار می‌رود، نمایانگر آداب و رسوم، روحیه و احساسات، اندیشه و عقیده، ذوق و سلیقه و هنر آنان است. امروزه، امکانات تکنولوژیک مدرن و بازتاب‌های زندگی صنعتی شده، در تغییر شکل روند تولید فضای معماری گذشته تأثیرات قابل توجهی داشته‌اند و دو دوران را، چنان گسسته از یکدیگر به وجود آورده‌اند که پیوند آن‌ها بسیار مشکل به نظر می‌رسد. حق آن است که گذشته، حال و آینده با یکدیگر بیامیزند و مانند زندگی ترکیب پیوسته‌ای بوجود آورند. بافت‌های تاریخی و قدیمی هسته و کانون اولیه شهرها و قلب تپنده آنها می‌باشند و سند تاریخ، فرهنگ و دانش معماری و شهرسازی بومی یک ملت و شهر محسوب شده و به عنوان استخوان‌بندی اجتماعی هر قوم و کشوری، در بردارنده ظرافت و زیبایی و روح خلاق مردمی است که طی سالیان دراز آنها را بر طبق سنن، فرهنگ و نوع معیشت خود به وجود آورده‌اند، لیکن عدم توجه به بافت‌های قدیم و معماری بومی در شهرها سبب نابودی بخشی از شناسنامه فرهنگی شهر می‌گردد. طرح جدید باید بتواند به تدریج پیوند بین ارزش‌های گذشته را با حال و آینده برقرار سازد نه اینکه فقط در حد نماسازی اولیه، تقلید ظاهری و رساندن خدمات محدود باقی بماند. در این مقوله، مشارکت دادن آگاهانه مردم در ساختن بناهایشان و در تدبیر درباره شکل دادن به شهرشان می‌تواند کمک موثر و سازنده‌ای در زنده داشتن ریشه‌ها و ارزش‌هایی شود که ما در معماری بومی گذشتگان سراغ داریم بنابراین دخالت آگاهانه در فضای شهری از فرسایش و معاصر سازی کورکورانه در آن جلوگیری می‌کند. بافت تاریخی گرگان دارای قدمتی ۶۰۰۰ ساله می‌باشد و اصول معماری بومی در آن به خوبی قابل مشاهده است. این بافت که نشان دهنده هویت شهر گرگان است، به دلیل برخی بی‌توجهی‌ها در معرض تخریب قرار گرفته بود و نظر به اهمیت بافت و با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته برای حفظ و احیای آن، نسبت به مرمت و بهسازی بافت اقدامات جدیدی صورت گرفته است. در این پژوهش سعی بر این است که به روش تحلیلی و توصیفی و با توجه به مطالعات صورت گرفته راجع به بافت تاریخی گرگان، به بازشناسی الگوهای معماری بومی بافت پرداخته شود تا با بهره‌گیری از آنها، به طراحی بومی در دل بافت دست یافت که کاملاً هماهنگ با آن بوده و نشانگر هویت معماری تاریخی گرگان باشد.

واژه های کلیدی: معماری بومی، هویت، فرهنگ، بافت تاریخی گرگان، الگوهای معماری بومی.

^۱- این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد با موضوع طراحی مرکز فرهنگی و هنری با بهره‌گیری از الگوها و مفاهیم معماری بومی گرگان، می‌باشد.